

SAYI : 2020/5150-S.20.8213
BAŞVURU NO : 2019/17556
KARAR TARİHİ : 01/04/2020

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın diplomasının verilmesi talebi hakkında.
BAŞVURU TARİHİ : 04/10/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 4/10/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda, başvuran ..., Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık Bölümü öğrencisi olduğunu, tüm derslerinden başarılı olduğunu ancak 30 iş günü staj yapmadığı gerekçesiyle diplomasını alamadığını, kendisinin 51 yaşında ve emekli olduğunu belirterek, diplomasının verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun talep edilen bilgi ve belge isteme yazısına cevaben, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen ... sayılı yazı ve eklerinde özetle;

2.1) Açıköğretim Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programına 14/09/2015 tarihinde kayıt yaptıran ... T.C. kimlik numaralı öğrenci olan başvuranın programında zorunlu 30 iş günü staj bulunduğu,

2.2) Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Programlarına kayıt yaptırmak isteyen ve Açıköğretim Programlarında okuyan öğrenciler için Açıköğretim Fakültesi Öğrenci Kılavuzlarında ve programların web sayfasında staj ve varsa uygulama derslerine ilişkin tüm bilgiler detaylı bir biçimde sunulduğu, Öğrenci Kılavuzunun herkesin erişimine açık olduğu ve "https://www.anadolu.edu.tr/acikogretim/aof-kilavuzlar" bağlantısından görüntülenebileceği,

2.3) Yükseköğretim Kurumları Sınavının (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programına ait Yükseköğretim Programlarının koşul ve açıklamaları kısmında "Bu programda staj zorunluluğu bulunmaktadır." ibaresinin bulunduğu, öğrenci adaylarının programlara kayıt yaptırmadan önce söz konusu kılavuzları incelemelerinin kayıt olmayı planladıkları programlar hakkında daha detaylı bilgi edinmelerini ve bilinçli kararlar vermelerini sağlayacağı,

2.4) Başvuranın talebinin ilgili Programın Akademik Koordinatörü tarafından da değerlendirildiği ve aşağıdaki gerekçeler nedeni ile adı geçen programda staj zorunluluğunun bulunduğunun belirtildiği,

2.5) Programın web sayfasında da belirtildiği gibi; Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programının amacının, Veteriner Hekimliğin çalışma alanı içerisine giren laboratuvar, klinik uygulamalar, hayvansal kökenli gıda güvenliği ve güvenilirliği ile hayvan besleme ve yetiştirme alanlarında veteriner hekime yardımcı olacak gerekli bilgi ve donanıma sahip ara eleman yetiştirmek olduğu,

2.6) Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programının, Açıköğretim sistemiyle ev hayvanlarına veya genel olarak hayvanlara ilgi duyan kişilere ulaşarak onların bilgi gereksinimlerini karşılayacağı, diğer taraftan programın, ülkemizde bulunan gençlerimize eğitim ve iş olanağı sağlamanın yanı sıra daha kaliteli daha bilimsel ve ne yaptığını bilen ara elemanlarla ekonomimize ve insan sağlığına hizmeti amaçladığı,

2.7) Veteriner sağlık teknikerlerinin ilgili kurum ve kuruluşlarda herhangi bir uygulama yapmaksızın programdaki mevcut teorik dersleri alarak mezun olmasının sahada birtakım sorunlarla karşılaşmalarına neden olacağı, bu bölümün staj ve/veya klinik uygulama olmaksızın mezun vermesinin mesleki açıdan alan bilgi ve yeterliliklerinden yoksun yardımcı sağlık personel yetiştirilmesine sebep olacağı, bu 30 günlük staj süresi mezuniyet sonrasında yoğun uygulama faaliyetleri bulunan bir meslek grubu için çok kısa bir süre bile sayılabileceği,

2.8) Yükseköğretim Kurulu'nun "Veterinerlik Temel Alanı Temel Yeterlilikler Çerçevesi" dikkate alındığında bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliği ile bilişsel, uygulamalı, kuramsal ve olgusal yetkinlik alanları dikkate alındığında söz konusu stajın ilgili alanda tekniker unvanı alacak kişiler için YÖK tarafından belirlenen zorunlu bilgi ve beceriler alan gerekliliği olan bir uygulamaya eşdeğer olduğunun görüldüğü, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) **Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;** *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”*,

4) **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında;** *“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”*,

5) **6/2/2019 tarih ve 30678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Anadolu Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin; “Dersler ve stajlar” başlıklı 8. maddesinde;** *“(1) Dersler, derslerin haftalık teorik ve*

uygulama saatleri, kredi değerleri ile yarıyıllara göre dağılımı; ilgili birim kurulu kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Derslerin kredileri, öğrencilerin iş yükü dikkate alınarak belirlenen AKTS kredileridir.

(2) Bir programda, herhangi bir ders için ilgili birim kurulu kararı ve Senatonun onayıyla önkoşul konulabilir. Bir dersin önkoşulunun yerine getirilebilmesi için o dersle bağlantılı dersin/derslerin en az 1 kez alınması ve derse/derslere devam koşulunun yerine getirilmiş olması gerekir.

(3) Bir dersten AA harf notu ile başarılı olan ğrenci, aynı dersi veya bu dersin yerine bir başka dersi alamaz.

(4) Uygulamalı derslerin ve stajların hangi programlarda uygulanacağı, ilgili birim kurulunun nerisi zerine Senato tarafından karara bağlanır.

(5) Staj/stajlar; öğrencinin tercih edeceği ilgili kamu kurumları/kuruluşları ile özel kuruluşlarda, Senato tarafından kabul edilen birim staj yönergesi çerçevesinde yapılır. Uygulamalı derslerle ilgili esaslar ise ilgili birim kurulu kararıyla belirlenir.”

6) Anadolu Üniversitesi Senatosunun 29.09.2015 tarih ve 7/5 sayılı Kararı ile kabul edilen Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Staj Yönergesinin;

6.1) “Stajın başlaması, staj süresi ve devam zorunluluğu” başlıklı 6 ncı maddesinde; “Zorunlu veya isteğe bağlı stajı olan bölüm/bölümlerde/ programlarda, stajın hangi yarıyılda yapılacağı, staj süresi, stajın yapılacağı kurum/kuruluşlar, stajda uygulanacak usul ve esaslar, staj formları ve belgelerinin kabul, ilgili ğretim yılına ait ğrenci Kılavuzunda ve ilgili programın web sayfasında yayımlanır. Staj uygulamasında fiilen ve kesintisiz devam zorunluluğu vardır. Öğrenci, staj yapacağı yerin programına ve çalışma saatlerine göre staja devam etmek zorundadır. Staj sresinin %30’undan fazlasına devam etmeyen öğrencinin stajı başarısız kabul edilir ve bu durumdaki ğrenci stajını tekrarlamak zorundadır. Resm tatil günlerinde stajına devam eden öğrencilerin, bu günleri staj süresine dhil edilir.”

6.2) “Staj yerinin belirlenmesi” başlıklı 8 inci maddesinde; “Her program için öğrencinin staj yapabileceği kurum/kuruluşların listesi Program Akademik Koordinatörleri tarafından belirlenip ilgili Fakülte Dekanının onayı ile elektronik ortamda ilan edilir. AF Staj Koordinatörlüğü, öğrenciye staj yeri bulmakla yükümlü değildir. Öğrenci staja başlamadan önce yurt içinde AF Staj Koordinatörlüğünün, yurt dışında ise bağlı bulunduğu Anadolu Üniversitesi AF Kayıt Merkezi Görevlisinin onayını almak zorundadır. Onay alınmadan yapılan staj geçersiz sayılır.”

6.3) “Staj muafiyeti” başlıklı 14 üncü maddesinde; “Zorunlu staj uygulamasında staj muafiyeti yoktur, ancak öğrenciler aşağıda belirtilen durumları resm olarak belgelendirmeleri durumunda Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile stajdan muaf sayılabilir. Sürekli engelli olup engel oranı %40 ve üzeri olma veya ilgili mevzuata göre malul sayılma; Yurt içindeki öğrencilerin tam teşekküllü hastaneden, yurt dışındaki öğrencilerin ise buldukları ülkedeki hastaneden alacakları Sağlık Kurulu Raporu ile sürekli engelli olduklarını, engel oranının %40 veya üzeri olduğunu belgelendirmeleri gerekir. Ayrıca ilgili mevzuat uyarınca malul sayılan öğrencilerin bu durumlarını belgelendirmeleri zorunludur. Staj yapacağı dönem içinde programı ile ilgili sektörde SGK’ye tabi sigortalı olarak en az zorunlu staj süresi kadar çalışmış olma, öğrencinin programa kaydolduğu tarihten itibaren cezaevinde/tutukevinde hükümlülük/tutukluluk sresinin, nlisans programları için 4, lisans programları için 7 yılın üzerinde olma durumu. Yurt içinde Açıköğretim Sistemi Programlarına kayıtlı olan ve muafiyet talebinde bulunan öğrenciler yukarıda belirtilen durumları belgelendirmeleri hâlinde, temin

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 ankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

edecekleri her türlü belgeyi AÖF Staj Koordinatörlüğüne, bir dilekçe ile elden teslim eder ya da posta yoluyla gönderir.

Yurt dışında Açıköğretim Sistemi Programlarına kayıtlı olan ve muafiyet talebinde bulunan öğrenciler yukarıda belirtilen durumları belgelendirmeleri hâlinde, temin edecekleri her türlü belgenin yeminli Türkçe tercümesini bir dilekçe ile bağlı buldukları Anadolu Üniversitesi AÖF Kayıt Merkezine elden teslim eder ya da posta yoluyla gönderir.” hükümleri bulunmaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

7) Başvuranın iddia ve talepleri, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8) Kurumumuza 4/10/2019 tarihinde yaptığı başvuruda, başvuran, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık Bölümü öğrencisi olduğunu, tüm derslerinden başarılı olduğunu ancak 30 iş günü staj yapmadığı gerekçesiyle diplomasını alamadığını, kendisinin 51 yaşında ve emekli olduğunu belirterek, diplomasının verilmesini talep etmektedir.

9) Başvuranın kayıtlı olduğu Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programının amacının, Veteriner Hekimliğinin çalışma alanı içerisine giren laboratuvar, klinik uygulamalar, hayvansal kökenli gıda güvenliği ve güvenilirliği ile hayvan besleme ve yetiştirme alanlarında veteriner hekime yardımcı olacak gerekli bilgi ve donanıma sahip ara eleman yetiştirmek olduğu, bu programın Açıköğretim sistemiyle ev hayvanlarına veya genel olarak hayvanlara ilgi duyan kişilere ulaşarak onların bilgi gereksinimlerini karşılayacağı, ancak Veteriner sağlık teknikerlerinin ilgili kurum ve kuruluşlarda herhangi bir uygulama yapmaksızın programdaki mevcut teorik dersleri alarak mezun olmasının sahada birtakım sorunlarla karşılaşmalarına neden olacağı, bu nedenle de bu bölümün staj ve/veya klinik uygulama olmaksızın mezun vermesinin mesleki açıdan alan bilgi ve yeterliliklerinden yoksun yardımcı sağlık personel yetiştirilmesine sebep olacağı anlaşılmaktadır.

10) Nitekim staj uygulamaları mesleki ve teknik nitelik taşıyan birçok bölümde uygulanan bir sistem olup, ilgili önlisans/lisans bölümlerinden mezun olmak için teorik bilginin yanı sıra pratik ve uygulamanın da öğrenilerek mezun olmanın meslek hayatına doğru ve etkili bir katkı sunmak için gerekli görüldüğü anlaşılmaktadır. Nitekim Yükseköğretim Kurulu'nun "Veterinerlik Temel Alanı Temel Yeterlilikler Çerçevesi" incelendiğinde, söz konusu staj uygulamasının ilgili alanda tekniker unvanı alacak kişiler için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen zorunlu bilgi ve beceri gerekliliği olan bir uygulamaya eşdeğer olduğu görülmektedir.

11) Somut olayda başvuranın kayıtlı olduğu Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programı kapsamında 30 günlük zorunlu staj uygulamasının bulunduğu ancak başvuranın bu koşulu yerine getirmediği anlaşılmaktadır. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programı öğrencisi olduğu, söz konusu bölümden mezun olabilmek için 30 günlük zorunlu staj uygulamasının bulunduğu ve bu hususun Açıköğretim

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Fakültesi Öğrenci Kılavuzlarında ve programların web sayfasında staj ve varsa uygulama derslerine ilişkin tüm bilgilerin detaylı bir biçimde sunulduğu anlaşılmaktadır.

12) Aynı şekilde Yükseköğretim Kurumları Sınavının (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık Önlisans Programına ait Yükseköğretim Programlarının koşul ve açıklamaları kısmında "Bu programda staj zorunluluğu bulunmaktadır." ibaresinin bulunduğu, öğrenci adaylarının programlara kayıt yaptırmadan önce söz konusu kılavuzları incelemelerinin kayıt olmayı planladıkları programlar hakkında daha detaylı bilgi edinmelerine ve tercih yapmadan önce bölümlerin ne gibi koşullarının bulunduğuna dair somut bilgilere erişerek tercih yapma imkânı bulunduğu görülmektedir.

13) Başvuranın devam ettiği bölüm gibi zorunlu staj uygulaması bulunan bölümlerde kural olarak staj muafiyeti uygulamasının bulunmadığı, ancak staj uygulamasından muaf tutulmanın mümkün olması için Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Staj Yönergesinin 14 üncü maddesinde yer alan durumların bulunması gerektiği anlaşılmaktadır.

14) Staj muafiyeti hususunda mevzuatta tanınan istisnai durumlar göz önünde bulundurulduğunda, başvuranın staj uygulamasından muaf tutulmasını gerektiren herhangi bir gerekçenin bulunmadığı, söz konusu bölümün amacı olan eğitim ve niteliğin alınması için staj uygulamasının gerekli olduğu ve söz konusu bölümün ders, devam ve staj gibi koşullarının açık ve öngörülebilir olması nedeniyle staj uygulamasından muaf tutulmasının mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

15) Kurumumuzca yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvuranın staj uygulamasından muaf tutulma talebinin reddedilmesi işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

16) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; idarenin Kurumumuz tarafından istenen bilgi ve belgeleri süresinde gönderdiği ve **"makul sürede karar verme"** ve **"kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi"** ilkelerine uygun davrandığı, yine idare tarafından şikâyetçiye makul sürede cevapların verildiği ancak şikâyetçiye verilen cevaplarda **işleme karşı hangi mercilere başvurulabileceğinin gösterilmemiş olması sebebiyle "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi"** ilkesine uygun davranmadığı görülmüş olup, idarenin bahse konu ilkelere de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

17) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı dava açma süresinden kalan süre(varsa) kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Eskişehir İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinoluk Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**
Kararın BAŞVURANA ve ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine;
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi